

REFERAT Sundhedsbrugerrådet d. 18-06-2025

Mødedato Onsdag d. 18. juni 2025 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 7

Mødedeltagere

Henriette Schlesinger Kærgaard, V, Herdis Hanghøi, V, Roya Moore, C (Fravær), Karsten Byrgesen, Løsgænger (Fravær), Bjarne Nielsen, V, Carsten Sørensen, O, Sara Darling Berg Jørgensen, F, Annette Blynél, F, Lars Mogensen, Ø, Helene Smet, SIND, Gitte Stærk, Psoriasisforeningen, Dorte Sams, Fibromyalgi- og smerteforeningen, Søren Jakobsen, Regionsældrerådet, Rita Bruun, Nyreforeningen, Margit Søgaard Jakobsen, Kræftens Bekæmpelse, Bent Dalgaard, Hjerteforeningen, Anders Hareskov Andersen, Scleroseforeningen, Mette Rindom Pedersen, Hjerneskadeforeningen (Fravær), Inga Bredgaard, Polio- og Ulykkespatientforeningen, Michael Bæk, Polio- og Ulykkespatientforeningen, Pia Lauridsen, Bedre Psykiatri, Kaj Andersen, Ældresagen, Jørgen Nederby Pedersen, Alzheimerforeningen

Indholdsfortegnelse

Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 i høring.....	3
Brugerrepræsentanterne har ordet.....	7
Orientering vedr. Fælles Beslutningstagning.....	8
Implementeringen af sundhedsreform 2024.....	9
Mødekalender.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 i høring

24/17782

Resumé

Regionsrådet har sendt forslag til Psykiatriplan 2026-2032 i offentlig høring. Med forslag til Psykiatriplan 2026-2032 anbefaler Region Syddanmark 39 indsatser, som skal sikre en bedre psykiatri og mental sundhed i Syddanmark. De anbefalede indsatser skal sikre, at regionen når målene og de aftalte elementer i 10-årsplanen og samtidig gør det på en måde, der adresserer de særlige forhold og udfordringer i Region Syddanmark.

Sundhedsbrugerrådets medlemmer har fået høringsmaterialet til forslag til Psykiatriplan 2026-2032 tilsendt og får på mødet en kort gennemgang af forslaget med mulighed for at spørge ind til forslaget, og efterfølgende drøfte det.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har sendt forslag til Psykiatriplan 2026-2032 i offentlig høring.

Med forslag til Psykiatriplan 2026-2032 anbefaler Region Syddanmark 39 indsatser, som skal sikre en bedre psykiatri og mental sundhed i Syddanmark. De anbefalede indsatser skal sikre, at regionen når målene og de aftalte elementer i de i Folketinget indgåede aftaler fra 2022 og 2023 om henholdsvis 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed, samt En bedre psykiatri, og samtidig gør det på en måde, der adresserer de særlige forhold og udfordringer i Region Syddanmark.

Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 står på skuldrene af de mange vigtige og vellykkede indsatser fra Psykiatriplan 2020-2024 og skal samtidig sikre en gennemførelse af den nationale politiske aftale om 10-årsplan for psykiatrien og aftalens ambitiøse målsætninger for udviklingen af psykiatrien. Den nye plan er en "implementeringsplan", der skaber sammenhæng mellem de nationale initiativer og de regionale initiativer. Og en plan, der forholder sig til forudsætningerne for at skabe denne sammenhæng.

Lidt om rammerne for psykiatriplanen

Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til 10-årsplan, den politiske aftale om 10-årsplanen og den nyligt aftalte sundhedsreform udgør centrale rammer for den nye psykiatriplan.

Sundhedsstyrelsens Fagligt oplæg til 10-årsplan slår fast, at den mentale sundhed er faldende i Danmark. Udviklingen kræver national handling, så der i fremtiden er færre borgere, som får brug for hjælp i den regionale behandlingspsykiatri, og at det er de rigtige patienter, der henvises til psykiatrien. Målet er, at mennesker med psykiske lidelser i Danmark skal leve bedre og længere liv, blive inkluderet og accepteret i samfundet og modtage indsatser, der måler sig med de bedste i verden med respekt for den enkeltes ønsker og valg.

Det kræver flere forebyggende og tidlige indsatser i kommunerne og i det nære sundhedsvæsen i øvrigt, samt et tæt samarbejde med kommunerne og almen praksis om opgaverne. Det er fokusområder, der går igen i den nationale politiske aftale om 10-årsplanen og dens målsætninger, og kan genfindes i vedlagte udkast til psykiatriplan.

Samlet set vil psykiatrien i 2030 være løftet med 4,3 mia. kr. siden 2019. En betydelig del af disse midler vil tilfalde regionerne - og hermed Region Syddanmark - der får til opgave at konkretisere og implementere en lang række af de anbefalinger, der er beskrevet i Sundhedsstyrelsens faglige oplæg og i de politiske udmøntningsaftaler. Det lægges til grund, at disse målsætninger også er styrende for regionens psykiatriplan, og at de initiativer, der gennemføres qua psykiatriplanen, medvirker til at opfylde målene.

En tredje præmis for Psykiatriplan 2026-2032 er sundhedsstrukturen. Reformen ligestiller og integrerer psykiatri og somatik, og alle regioner skal senest fra 1. januar 2027 etablere sundhedsråd, der skal varetage den umiddelbare politiske forvaltning af regionernes sundhedsopgaver inden for et afgrænset geografisk område på Regionsrådets vegne.

De psykiatriske afdelinger vil i konsekvens heraf være en del af de fire akutsygehuse i Region Syddanmark. Det betyder, at der i implementeringen af psykiatriplanen skal være et særskilt fokus på koordination og samspil på tværs.

Den nationale 10-årsplan har både fokus på at forbedre forløbene for patienter med psykisk sygdom og på at forbedre den mentale sundhed. Målene går på tværs af sociale indsatser, det primære sundhedsvæsen og den regionale psykiatri. Det er en forudsætning for at indfri målene, at alle arbejder sammen på tværs af sektorer - civilsamfund, kommuner, regioner, almen praksis og nationalt niveau - og at alle arbejder i samme retning. Her får de nye sundhedsråd en væsentlig opgave/rolle i lyset af deres brede fokus på regionale og kommunale indsatser og praksisområdet.

Lidt om tilblivelsen af forslag til Psykiatriplan 2026-2032

Forud for nærværende forslag til Psykiatriplan 2026-2032 har regionen forestået en omfattende politisk dialogrunde. Patienter og pårørende, kommuner, praksisområdet, personalet i psykiatrien og øvrige interessenter inden for området psykiatri og mental sundhed har været inviteret til at drøfte, hvordan vi implementerer indsatserne i 10-årsplanen bedst muligt i Region Syddanmark på tværs af sektorerne. Formålet har været at få gode input og samtidig sikre det bedst mulige grundlag for psykiatriplanen og det størst mulige ejerskab til planen blandt regionens samarbejdspartnere. Som afslutning på dialogrunden afholdt regionen den 13. januar 2025 en psykiatrikonference, hvor mere end 200 interessenter fra alle sektorer var samlet for at drøfte opgaven med at skabe bedre psykiatri og mental sundhed i Region Syddanmark.

Konferencen og dialogrunden generelt har vist et stort engagement hos alle parter, en fælles erkendelse af, at vi står over for en kolossal opgave, der kræver omfattende tværgående samarbejde, og en stærk fælles energi til at gå konstruktivt ind i det arbejde, for at løse de mange opgaver. Som det blev sagt på konferencen: ”Vi lykkes sammen, ellers lykkes vi ikke med at løse udfordringerne på psykiatriområdet.” Input fra dialogrunden og konferencen er integreret på forskellig vis i det vedlagte høringsudkast til plan.

Psykiatriplan 2026-2032

Med forslag til Psykiatriplan 2026-2032 anbefaler Region Syddanmark 39 indsatser, som skal sikre en bedre psykiatri og mental sundhed i Syddanmark. De anbefalede indsatser skal sikre, at regionen når målene og de aftalte elementer i 10-årsplanen og samtidig gør det på en måde, der adresserer de særlige forhold og udfordringer i Region Syddanmark.

De indsatser, regionen anbefaler skal således ses som en konkretisering – lokal tilpasning – af de nationale indsatser.

Her følger de 39 anbefalede indsatser grupperet under seks temaer i overskriftsform:

Patienter og pårørende

Anbefalede indsatser målrettet patienter

- Styrket oplysnings- og afstigmatiseringsindsats
- Partnerskaber med større civilsamfundsorganisationer.

Anbefalede indsatser målrettet pårørende

- Korpsset af pårørende-peers udvides i voksenpsykiatrien
- Uddannelsesstilbud for forældre til børn og unge med psykiatriske lidelser
- Udvikling af værktøjet ”Fælles beslutningstagning” til inddragelse af pårørende
- Udvikling af familiens digitale værktøjskasse.

Lighed i sundhed

- Den nationale plan for selvmordsforebyggelse implementeres
- Sundhedsrådene udbreder forebyggende tilbud ift. kendte risikofaktorer for somatisk sygdom
- Evaluere almen medicin i voksenpsykiatrien og somatisk stuegang på psykiatrisk afdeling.

Sammenhæng og forebyggelse

- Understøtte kommunernes lettilgængelige tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel
- Med inspiration fra Region Nordjylland vurderes muligheder for etablering af ”Familiens team”
- Understøtte kommunernes udbygning af ordningen for Individuelt Planlagt Støtte (IPS)
- Udbygning af regionalt tilbud til mennesker med psykiske lidelser og misbrug, fase 1, 2 og 3 (Dobbeltdiagnosetilbud)
- Analyse af botilbudskonceptet og APU-ordningen (Akut Psykiatrisk Udrykningstjeneste) med henblik på integration af indsatserne
- Koncept for 96-timers behandlingsansvar for patienter i psykiatrien, der får kommunal hjælp
- ”Kom godt hjem” koncept for udgående og subakutte indsatser fra psykiatrien
- Løbende dialog med almen praksis om de behov almen praksis har i forhold til psykiatrien.

Kapacitet og organisering

- Tilpasse optageområder til sundhedsrådenes geografi og udnytte kapaciteten på tværs
- Plan for organisering gerontopsykiatrien – tilpasse gerontopsykiatri sundhedsrådenes geografi
- Analyse af oligofreniområdet med henblik på robustgørelse
- Udmøntning af 4-8 ydernumre i speciallægepraksis
- Afsøge muligheder for etablering af ”Psykologklinikker” i takt med ny lovgivning på området
- Etablere ADHD/autisme-klinikker i regionalt regi, der adresserer både børn, unge og voksne
- Permanentgørelse af mobil ernæringsenhed
- Implementering af nationale retningslinjer for kapacitetsopbygning på børne- og ungeområdet
- Implementere nationale retningslinjer for tryk opfølgning i børne- og ungdomspsykiatrien
- Udbygge den fysiske ambulatoriekapacitet på voksenområdet
- Implementering af national aftale om styrket akut psykiatrisk hjælp.

Bedre behandling – forskning kvalitet og udvikling

- Etablere et til to excellence centre for psykiatriske forskning - eller på tværs af somatik og psykiatri
- Psykiatrisk forskning udgør i 2032 3 % af den økonomi, der er til psykiatriske afdelinger
- Fokus på forskning i ulighed og i udvikling af forskningsfelter på tværs af somatik og psykiatri
- Implementering af nationale forløbsbeskrivelser, herunder for psykose og autisme
- Styrkede evidensbaserede miljøer, herunder etablering af regionale kvalitetsgrupper
- Styrket digitalt behandlingstilbud - implementere digitale løsninger og styrke internetpsykiatri
- Implementere indsatser i partnerskabsaftalen om forebyggelse og nedbringelse af tvang.

Den gode arbejdsplads – tilknytning, tiltrækning og kompetenceudvikling

- Afprøve ansættelse af sikkerhedsassistenter i psykiatrien
- Udnyttelse af lovbestemte muligheder for sikkerhed, herunder brug af scannere

- Implementering af lægestrategi
- Kompetenceudvikle ledere og medarbejdere.

Alle indsatserne er motiveret i psykiatriplanen. Til hvert tema er knyttet indikatorer regionen skal anvende til at følge virkningerne af indsatserne, så målene indfris. Indikatorerne er angivet i 10-årsplanen. Det er derfor forventningen, at regionen skal monitorere netop disse indikatorer, når Sundhedsstyrelsens følger op på 10-årsplanen.

Den videre proces

Udkast til Psykiatriplan 2026-2032 er i høring frem til 24. juni 2025 til relevante høringsparter.

Når høringsperioden er afsluttet, vil administrationen bearbejde de indkomne høringssvar og fremlægge et justeret udkast til psykiatriplanen.

Det vil være muligt for alle interesserede at komme med bemærkninger til høringsudkastet.

På mødet får deltagerne mulighed for at drøfte psykiatriplanen gruppevis, inden kort opsamling i plenum. Det vil her være muligt for brugerrepræsentanterne at afgive et fælles høringssvar på vegne af Sundhedsbrugerrådet, såfremt der er ønske om det.

Den endelige udgave af Psykiatriplan 2026-2032 forventes forelagt til politisk behandling i september 2025.

Klimavurdering

Det er ikke fundet relevant at klimavurdere denne sag, idet sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Sundhedsbrugerrådet den 18-06-2025

Drøftet, herunder blev der givet input til et samlet høringssvar. Der udarbejdes udkast til dette af sekretariatet, som fremsendes til brugerrepræsentanterne i Sundhedsbrugerrådet.

Roya Moore, Karsten Byrgesen, Mette Rindom Pedersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Høringsbrev Psykiatriplan 2026-2032

Psykiatriplan 2026-2032 Opslag Høring ren

01 - Psykiatriplan 2026-2032 Sundhedsbrugerråd 18.06.2025

Fraværende Roya Moore, C, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Mette Rindom Pedersen, Hjerneskadeforeningen

Punkt 2: Brugerrepræsentanterne har ordet

25/1012

Resumé

Brugerrepræsentanterne har ordet.

Sagsfremstilling

Møderne i Sundhedsbrugerrådet byder på en kort præsentation (max. 5 minutter) ved en brugerrepræsentant, som har mulighed for at fortælle om egen forening.

Pia Lauridsen, Bedre Psykiatri har ordet.

Nedenfor kan rækkefølge for præsentationer ses:

3. møde 2025: Mette Rindom Pedersen, Hjerneskadeforeningen.

4. møde 2025: Michael Bæk, Polio- og Ulykkespatientforeningen.

Klimavurdering

Sagen er ikke klimavurderet, da den ikke har betydning for klimaet eller realiseringen af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsbrugerrådet den 18-06-2025

Pia Lauridsen orienterede om Bedre Psykiatri.

Roya Moore, Karsten Byrgesen, Mette Rindom Pedersen, Kaj Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Roya Moore, C, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Mette Rindom Pedersen, Hjerneskadeforeningen

Punkt 3: Orientering vedr. Fælles Beslutningstagning

25/1012

Resumé

På mødet gives en orientering om Fælles Beslutningstagning.

Sagsfremstilling

Center for Fælles Beslutningstagning (CFFB) definerer begrebet fælles beslutningstagning på følgende måde:

"Fælles beslutningstagning foregår, når patient og kliniker i forening træffer beslutning om udredning, behandling, pleje eller opfølgning på en måde og i et omfang, som patienten foretrækker.

Der anvendes evidensbaseret viden om valgmuligheder, fordele, ulemper og usikkerheder til professionel rådgivning af patienten. Herved støttes patienten i at udforske egne værdier og præferencer så den bedste mulighed vælges i forhold til patientens præferencer."

Fælles beslutningstagning er to verdener, der mødes:

Klinikeren er ekspert i diagnosen, patienten er ekspert i sit eget liv. Derfor er beslutningen om den rette behandling og pleje en beslutning, som patient og kliniker tager i fællesskab. Det skaber tryghed og bedre behandlingsresultater.

Medlem af Sundhedsbrugerrådet, Margit Søgaard Jakobsen, giver et oplæg om arbejdet med Fælles Beslutningstagning.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsbrugerrådet den 18-06-2025

Til orientering.

Roya Moore, Karsten Byrgesen, Mette Rindom Pedersen, Kaj Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

03 - Sundhedsbrugerrådet_18.06.2025

Fraværende Roya Moore, C, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Mette Rindom Pedersen, Hjerneskadeforeningen

Punkt 4: Implementeringen af sundhedsreform 2024

24/53987

Resumé

Arbejdet med implementeringen af den politiske aftale om sundhedsreform er i fuld gang. Under dette punkt gives en status herfor.

Sagsfremstilling

Den politiske aftale om sundhedsreformen blev offentliggjort i november 2024. Reformen betyder bl.a. en reform af almenlægeområdet, en integration af psykiatrien i somatikken og en overflytning af opgaver på fire områder fra kommunerne til regionerne.

Siden sidste møde i Sundhedsbrugerrådet er der på nationalt plan påbegyndt et lovarbejde. På nuværende tidspunkt er der i Folketinget bl.a. fremsat forslag om revision af regionsloven og lovgivning om styrket almen medicin.

Den næste lovpakke fremsættes i efteråret og indeholder bl.a. lovgivning omkring de fire opgaver, som flyttes fra kommuner til regionen. Det drejer sig om akut sygepleje, sundheds- og omsorgspladser, patientrettet forebyggelse og specialiseret genoptræning og rehabilitering. Derudover fremsættes en lovpakke, der fastlægger de fremtidige opgaver og vilkår for og samarbejdet med de almen medicinske tilbud.

Senest er der aftalt en såkaldt Forårspakke mellem regeringen, Danske Regioner og KL, som bl.a. fastlægger økonomien i opgaveflytningen fra kommunerne til regionen. Forårsaftalen indeholder desuden en fastlæggelse af målgrupper til de regionale sundheds- og omsorgspladser, den nye fordelingsmodel på det almenmedicinske område og en aftale om uddannelsesforløb for speciallæger udenfor de store byer inden for almen medicin, psykiatri og geriatri.

På regionalt niveau har de fire styregrupper, som Regionsrådet nedsatte først på året, afsluttet sit arbejde. Det drejer sig om styregrupper, der bl.a. har arbejdet med en ny styrelsesvedtægt for regionen, en planlægning af integrationen af psykiatri og somatik og vedr. almen praksis.

Aktuelt er der møder med kommunerne, hvor de opgaver, der skal flytte, drøftes. Dette med henblik på, at der i efteråret opstartes et arbejde med delingsaftaler.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsbrugerrådet den 18-06-2025

Til orientering.

Roya Moore, Karsten Byrgesen, Mette Rindom Pedersen, Kaj Andersen, Søren Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

04 - Sundhedsbrugerråd 180625

Fraværende Roya Moore, C, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Mette Rindom
Pedersen, Hjerneskadeforeningen

Punkt 5: Mødekalender

25/1012

Sagsfremstilling

Sundhedsbrugerrådets mødekalender for 2025:

- 3. møde Tirsdag den 23. september 2025, kl. 13.30 – 16.00
- 4. møde Tirsdag den 16. december 2025, kl. 13.30 – 16.00.

Der afholdes endvidere formøde for brugerrepræsentanter før hvert møde.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsbrugerrådet den 18-06-2025

Til orientering.

Roya Moore, Karsten Byrgesen, Mette Rindom Pedersen, Kaj Andersen, Søren Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Roya Moore, C, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Mette Rindom Pedersen, Hjerneskadeforeningen

Punkt 6: Eventuelt

25/1012

Beslutning i Sundhedsbrugerrådet den 18-06-2025

-

Roya Moore, Karsten Byrgesen, Mette Rindom Pedersen, Kaj Andersen, Søren Jakobsen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Roya Moore, C, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Mette Rindom Pedersen, Hjerneskadeforeningen